

Клімат майбутнього без загрози для життя!

**Робоча Група неурядових екологічних
організацій України з питань зміни клімату:**

www.climategroup.org.ua

тел: (044) 238-62-60 тел./факс: (044) 238-62-59
01032, м.Київ, а/с 306

№24-15 від 20 липня 2015 р.

Заступнику директора Департаменту
стратегічного планування, економіки та фінансів
Мінприроди України
Трофименко Н.С.
trofimenko@menr.gov.ua

Копія: Рожок С.В.
rozok@menr.gov.ua

*Пропозиції до проекту змін та доповнень до Стратегії державної екологічної політики України
на період до 2020 року"*

Шановна Наталіє Степанівно та Світлано Володимирівно!

Робоча група з питань зміни клімату (далі РГ НУО ПЗК) в складі 22 неурядових екологічних організацій пропонує внести зміни до запропонованого проекту Змін та доповнень до Закону України "Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2020 року":

У Розділі 1. Оновити показники і порівняти їх з середніми в Європейському Союзі.

У Розділі 2, при формулюванні довгострокових цілей просимо враховувати загальноприйняті висновки 5-го доповіді Міжурядової групи експертів з питань зміни клімату (МГЕИК, IPCC AR5):

П'ятий звіт МГЕЗК надає детальну інформацію щодо вуглецевого бюджету з точки зору різних шансів досягнення цілі 2°C. Так, досягнення цілі 2°C з шансами 66%, потребує скорочення глобальних викидів більш ніж на 90% протягом 2040 та 2070 років. Для збільшення шансів до 90% необхідно скоротити викиди на 40-70% від рівня 2010 року до 2050 року. Відповідно, для втримання глобальної температури на рівні 2°C з великими шансами необхідно повністю скоротити використання викопного палива не пізніше 2050 року.

МГЕЗК¹ для країн Додатку 1 (індустріально розвинені країни та країни з перехідною економікою) рекомендує зобов'язання на рівні 80-95% від рівня 1990 року до 2100. Так, скорочення викидів на 90% від рівня 1990 року ставить перед Україною мету досягти 93 млн т. CO₂e до 2050 року.

Україна, хоча і входить в групу розвинених країн, за рівнем економічного розвитку сильно відстає від інших країн групи індустріально розвинених та навіть відстає низки країн, що розвиваються. Тому РГ НУО ПЗК також використала інший підхід оцінки цілі на 2050 рік: якщо за основу справедливого розподілу зобов'язань між різними країнами, взяти простий індикатор по досягненню єдиного рівня викидів на душу населення в світі та розподілити вуглецевий бюджет,

¹ Міжурядова група експертів з питань зміни клімату. Intergovernmental Panel on Climate Change. Access mode: <https://www.ipcc.ch/report/ar5/>

то викиди на душу населення мають становити 1-2 тони CO₂e на душу населення 2050 році². Припускаючи, що кількість населення в 2050 в Україні буде така сама як зараз, 45,8 млн, то допустимий рівень викидів в 2050 буде від 46 до 90 млн тон CO₂e (або від 25%). Тобто в найкращому випадку той самий показник, що і за рекомендаціями МГЕЗК.

Також, слід орієнтуватися на індикатори, закладені у Фінальному варіанті проекту Енергетичної стратегії України на період до 2035 року³ (що розміщена на сайті Міністерства енергетики та вугільної промисловості України), яка передбачає 15% зниження викидів в CO₂екв на кінцеве споживання палива від 2010 року на період до 2030р., та 20% - на період до 2035р.

З огляду на вищевикладене, просимо текст :

- Впровадження найкращих наявних технологій, низько-вуглецевих технологій виробництва та використання нетрадиційних і відновлюваних джерел енергії, а також впровадження сучасних будівельних технологій з тепло- та енергозбереження дозволять суттєво (до 50% відносно базового року) зменшити викиди парникових газів та забруднюючих речовин у атмосферу, а також скидання забруднюючих речовин у водойми; це дозволять знизити (на 80% від базового року) використання (спалювання) видобувних паливних ресурсів;

Замінити на наступний:

- Додатковим викликом при формуванні довгострокового бачення довкілля є боротьба із глобальною зміною клімату і необхідність скорочення викидів парникових газів. У 2009 році учасники конференції Рамкової Конвенції ООН зі зміни клімату визначили загальну мету – не допустити підняття середньої температури більше ніж на 2°C. Запобігання зміні клімату вбачається можливим завдяки реалізації заходів із енергозбереження та підвищення енергоефективності, а також за рахунок збільшення виробництва екологічно чистої енергії, у тому числі з відновлювальних джерел, які дозволять суттєво (на 90% від базового року) зменшити викиди парникових газів та забруднюючих речовин у атмосферу, а також скидання забруднюючих речовин у водойми; та відмовитися від викопного палива до кінця століття.

У Розділі 3 "Стратегічні цілі та завдання", Ціль 1. Формування в суспільстві екологічних цінностей та засад сталого споживання і виробництва.; пп. 3, 4 та 5. викласти наступним чином:

3. Постійне ефективне інформування громадськості відповідно до фахових досліджень цільових груп та каналів розповсюдження, у тому числі з використанням соціальних мереж:

...

4. Забезпечення обов'язкової участі громадськості...

5. Забезпечення обов'язкової участі громадськості...

Ціль 2. Забезпечення сталого й відновлюваного розвитку природно-ресурсного потенціалу України, після п. 1 додати п. 2 наступного змісту:

2. Забезпечити виконання Протоколу про стале управління лісами до Рамкової конвенції про охорону та сталий розвиток Карпат {ратифікованого Законом України № 5432-VI від 16.10.2012}

(поточний) П.2 викласти наступним чином: **Забезпечити упровадження екосистемного підходу та водозбірного принципу в управлінську діяльність**

² М. Шеффер, Б. Хейр, М. Роча, Д. Рогел, Адекватность и выполнимость долгосрочного глобального лимита в 1,5°C, Киев, 2013

³ Режим доступу: <http://mpe.kmu.gov.ua/minugol/control/uk/doccatalog/list?currDir=50358>

В пунктах 9, 11 завдань внести наступні доповнення:

Зміст п. 9: доповнити Забезпечення сталого та відновлюваного розвитку флори України, зокрема лісів», після слова «лісів» в тому числі в Карпатах на засадах екологічно орієнтованого наближеного до природи ведення лісового господарства за басейновим (водозбірним) принципом.

Зміст п.11: доповнити словом «та лісозаготівельних» після слів «гірничих» «Запровадження екологічно безпечних технологій проведення гірничих та лісозаготівельних робіт з подальшою обов'язковою рекультивацією та екологічної реабілітацією територій, порушених внаслідок провадження виробничої діяльності»

Цілі 3. Забезпечення інтеграції екологічної політики в процес соціально-економічного розвитку України, зокрема, шляхом впровадження ресурсно-ефективної, "зеленої" та низько-вуглецевої економіки., в п.4 завдань доповнити текстом наступного змісту:

4. Визначення основних засад державної політики адаптації до зміни клімату, у тому числі прийняття державної стратегії адаптації до зміни клімату та плану дій до неї а також створення управлінських механізмів адаптації до зміни клімату на місцевому рівні.

Просимо повідомити про включення пропозиції до проекту Змін та доповнення до Закону України "Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2020 року", або не включення з наданням відповідного обґрунтування на електронну адресу - storchilo@necu.org.ua або поштою: Київ, 01032, а/с-306.

З повагою,
Заступниця Голови РГ НУО ПЗК

Сторчило Марія